

[Poul Schlüter.]

standarden og til den større uafhængighed og indflydelse, vi ønsker for de europæiske befolkninger.

De synspunkter på en lang række andre udenrigspolitiske spørgsmål, som regeringen har givet udtryk for i åbningstalen, og som ministrene i detaljer har uddybet i dag, kan vi fra mit partis side give fuld tilslutning til. Jeg vil også gerne sige, at de bemærkninger, som hr. Per Hækkerup fremsatte om det aktuelle i Vietnamproblematikken, behøver jeg ikke at gentage; jeg er ganske enig i hr. Per Hækkerups bedømmelse.

Per Federspiel: Også jeg vil gerne takke de fire ministre for de redegørelser, der jo dækkede over så stort et felt, at man vel ikke med rimelighed kan forlange, at vi skal tage det alt sammen op i denne debat. Men jeg vil også gerne benytte lejligheden til at glæde mig over de udtalelser, hr. Per Hækkerup fremsatte, og som fjernede den tvivl, der jo har været om, hvorvidt den udenrigspolitiske enighed, vi har kunnet opvise her i tinget, fortsat kunne bevares med socialdemokratiet i opposition. Hr. Per Hækkerups udtalelse om, at der ikke, for så vidt angår hovedpunkterne i vor udenrigspolitik, var nogen ændring i socialdemokratiets indstilling, kan vi kun hilse med tilfredshed.

Fra venstres side lægger vi den største vægt på, at den udenrigspolitiske linje, der fastlægges af regeringen og her i tinget, samler et så stort flertal som muligt. Det er afgørende for den troværdighed, hvormed dansk udenrigspolitik udadtil kan udstyres; det er afgørende ved de mange tilfælde, hvor den danske stilling skal bedømmes til spørgsmål, vi har fælles med andre både i vore tosidede relationer og i de internationale sammenslutninger. Uden en sådan bred tilslutning ville vi ikke kunne tale med den vægt — beskeden som den er — som vi dog kan, og vi ville meget nemt friste andre til indblanding direkte eller indirekte i dansk politik.

Den udenrigspolitiske situation, som udenrigsministeren tegnede, har jo i det sidste år været præget af både dramatiske og faretruende begivenheder. Jeg behøver blot at nævne Mellemøsten, udviklingen i Vietnam indtil de sidste dages glædelige tegn på en afspænding, de voksende spændingsforhold i

Afrika, som jo ikke blot indskrænker sig til Biafra, men hvor der foregår massakrer en række steder i Afrika, ofte skjult for den øvrige verden, og nu sidst den sovjetrussiske besættelse af Czekoslovakiet og den usikkerhed, det har skabt ikke mindst i Sydøsteuropa og vel navnlig for Jugoslavien.

Se, over for alle disse nu mere og mere om sig gribende konflikter, der høber sig oven på gamle skader, som endnu henligger uløst, i Korea, Kashmir, Cuba, Indonesien, Rhodesia, Sydvestafrika, blot for at nævne nogle, står vi i virkeligheden værgeløse, når det drejer sig om at søge en egentlig løsning. Derimod har vi to midler — og det er dem, der er afgørende for vor politik — som gør det muligt at holde hele denne faretruende udvikling under i hvert fald nogen kontrol. Det ene er den bestående kernevåbenbalance, baseret på frygten for det, som McNamara har kaldt det andet slag i tilfælde af udløsning af en atomkrig, denne balance, som sikrer, at der ikke sker uoverlagte handlinger på det helt store plan. Det andet er den forhandlingsprocedure inden for De Forenede Nationer, som alene har sin baggrund i disse bestående magtforhold. Det er disse to sikkerhedsventiler, der indtil nu har kunnet opretholde en relativ fred i verden — en fred, der naturligvis ikke er til megen trøst, fordi efterhånden flere og flere befolkninger i mange dele af verden må leve med ploven i den ene hånd og sværdet eller maskinpistolen i den anden. Det er ikke underligt, at store dele af ungdommen ikke blot her i Europa, men andre steder i verden, gribes af det, som man med et moderne udtryk kalder frustrering. Det er ikke mærkeligt, at de mister tilliden til en autoritet, som de ser ikke kan gøre sig gældende, når det drejer sig om de spørgsmål, som de mener er afgørende: verdens fredelige udvikling og det fremskridt, som hæmmes af disse ulykkelige situationer. Mere skal jeg ikke sige om baggrunden for den situation, vi befinder os i.

Men jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger om dansk udenrigspolitikens opgaver, som udenrigsministeren har tegnet dem. Det er jo ikke tilstrækkeligt, at vi hæfter os ved det rent negative, at der består en vis sikkerhed i kernevåbenbalancen, i allianceerne, som låser stillingerne fast imellem blokke, der ellers meget vel kunne begive